

Beslutningsforslag nr. B 131. Fremsat den 20. april 1999 af Christian H. Hansen (DF), Mogens Andreasen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om mulighed for afsættelse af borgmestre i valgperioden

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om ændring af lov om kommuners styrelse således, at en valgt formand for kommunalbestyrelsen af et flertal kan afsættes i funktionsperioden.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at der skal være mulighed for, at et flertal af kommunalbestyrelsens medlemmer kan afsætte en valgt formand i funktionsperioden.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der må indføres en form for parlamentarisme i kommunalbestyrelserne sådan, at et flertal af kommunalbestyrelsens medlemmer kan afsætte en valgt formand i funktionsperioden. Der hviler et stort politisk ansvar på det flertal, som afsætter borgmesteren. Derfor er det også forslagsstillernes opfattelse, at muligheden for at afsætte en valgt borgmester i valgperioden vil blive anvendt som »sidste udvej« i de tilfælde, hvor et flertal mener, at det er borgmesterens person, der står i vejen for ro og stabilitet i kommunalbestyrelsen og i den kommunale forvaltning.

Bestemmelsen i den kommunale styrelseslovs § 6, stk. 6, om uafsættelighed i valgperioden er angiveligt begrundet i hensynet til ro og kontinuitet i den kommunale forvaltning. Borgmesteren er formand for kommunalbestyrelsen og økonomiudvalget og øverste daglige leder af kommunens administration, og af hensyn til varetagelsen af disse centrale funktioner, der betragtes som et heltidshverv, er det fundet af betydning, at der ikke i løbet af valgperioden skal ske nybesættelse af borgmesterposten.

Forslagsstillerne mener, at hensynet til ro og kontinuitet i den kommunale forvaltning vægter tungt. Men virkeligheden har desværre også vist eksempler på, at dét, at en borgmester ikke kan afsættes, tværtimod har givet alt andet end ro og stabilitet i kommunalbestyrelsen og i den kommunale forvaltning. Derfor ønsker forslagsstillerne, at § 6, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse ophæves, og at der, i fald det er nødvendigt, tilføjes bestemmelser, der præciserer, hvordan nyvalg skal foregå m.m.

Når loven ændres, så borgmesteren kan afsættes i valgperioden, opstår der ligeledes mulighed for, at der i forbindelse med konstitueringen kan indgås aftale om at »dele« borgmesterposten midt i perioden. Det er

forslagsstillernes opfattelse, at det flertal, der står bag konstitueringsaftalen, også må bære det politiske ansvar bag en sådan aftale.

Skulle der senere opstå tvivl om konstitueringsaftalens fortolkning, må dette i første omgang være et spørgsmål, der skal afklares af parterne bag aftalen. I fald en borgmester, der efter konstitueringsaftalen skulle gå af midt i perioden og overlade posten til en anden, nægter at gøre dette, må det være op til flertallet bag aftalen, såfremt dette fortsat er tilstede, at afsætte borgmesteren i kommunalbestyrelsen og sikre en anden borgmesterposten i henhold til konstitueringsaftalen.

Det vil altså indebære en betydelig risiko ved indgåelse af en konstitueringsaftale at lade en aftale bygge på et fjernere fremtidigt skifte på borgmesterposten eller på andre poster, fordi flertallet bag aftalen altid kan ændre sig. Løber en af parterne fra aftalen, må dette spørgsmål i sidste ende afregnes med vælgerne ved næste valg til kommunalbestyrelsen. Derfor vil muligheden for at indgå aftaler om at »dele« borgmesterposten i forbindelse med konstitueringsaftalen nok i praksis vise sig at blive benyttet i meget begrænset omfang.

Forslaget vil i praksis nok få den største betydning i form af, at et flertal kan »sætte en borgmester på plads« eller i sidste ende afsætte borgmesteren.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det er rimeligt, at et flertal af kommunalbestyrelsens medlemmer har mulighed for at kunne afsætte borgmesteren i funktionsperioden, når det vurderes, at det er borgmesterens person, der står i vejen for samarbejde, ro, stabilitet og kontinuerlig ledelse af kommunens forvaltning.

Kommunalbestyrelse har i dette forslag parallel til kommunalbestyrelse i lov om kommuners styrelse. Forslaget får derfor virkning for formænd for bydelsråd (bydelsformænd), for kommunalbestyrelser (borgmestre) og for amtsråd (amtsborgmestre).

Skriftlig fremsættelse

Christian H. Hansen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for afsættelse af borgmestre i valgperioden.

(Beslutningsforslag nr. B 131).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

De gældende bestemmelser i §§ 6 og 7 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998

§ 6. Den nyvalgte kommunalbestyrelse afholder sit konstituerende møde i tidsrummet 1.-15. december i det år, hvori valget afholdes, dog tidligst efter at den hidtidige kommunalbestyrelse har truffet afgørelse vedrørende eventuelle valgklager og begæringer om fritagelse for at modtage valg. Indkaldelse til mødet foretages af det medlem, der længst har været medlem af kommunalbestyrelsen, eller, hvis flere har været medlem lige længe, af det ældste af disse.

Stk. 2. På det konstituerende møde vælger kommunalbestyrelsen sin formand blandt sine medlemmer efter reglerne i § 24, stk. 1. Valget ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Stk. 3. Ingen, der er ansat i kommunen, kan være formand for kommunalbestyrelsen. Endvidere kan amtsrådets formand ikke samtidig være formand for en anden kommunalbestyrelse, medlem af magistraten, jf. § 64, eller formand for et stående udvalg i en kommune, der styres efter reglerne i § 64 a.

Stk. 4. Så snart valget af formand har fundet sted, vælger kommunalbestyrelsen blandt sine medlemmer en næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Stk. 5. Det kan i styrelsesvedtægten bestemmes, at kommunalbestyrelsen blandt sine medlemmer vælger en første og en anden næstformand til i den nævnte rækkefølge at fungere i formandens forfald. Valget ledes som angivet i stk. 4 og foretages under eet som forholdstalsvalg, jf. § 24, stk. 3.

Stk. 6. Valgene af formand og næstformand (næstformænd) har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode.

§ 7. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen er pligtig at modtage valg til formand eller næstformand.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fritage formand og næstformand for deres hverv for resten af funktionstiden. Formanden har krav på fritagelse, dersom han vælges til formand for en anden kommunalbestyrelse, jf. § 6, stk. 3.

Stk. 3. Når en formand eller næstformand fritages for sit hverv, dør eller udtræder af kommunalbestyrelsen, foretages nyt valg efter reglerne i § 24, stk. 1, for resten af kommunalbestyrelsens funktionstid. Er der valgt flere næstformænd, besættes den ledigblevne plads dog af den gruppe i kommunalbestyrelsen, som har valgt den afgående næstformand.